

Eukalyptus

Eucalyptus globulus

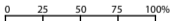
Om trädet

Eukalyptus är ett släkte av träd och större buskar inom myrtenfamiljen där även tea-tree, niaouli och kryddnejlika hör hemma.

De ungefär 600 eukalyptusarterna har sin naturliga hemvist i Australien med omgivande öar.

Oljans beståndsdelar

Eukalyptusolja består till största delen av terpenoiden *cineol* (även kallad *eukalyptol* efter trädet). Kemiskt sett är *cineol* oxiderad *limonen* som är huvudbeståndsdelen i citronskalolja. Näsan uppfattar båda ämnena som friska dofter.

1,8-cineol

γ -/ α -pinen (T)

Framställning av olja

Eukalyptusolja, *Aetheroleum eucalypti*, utvinnes med ångdestillering ur bladen av *Eucalyptus globulus*.

Oljan från *E. globulus* saknar nästan helt terpenen *fellandren* vilket är viktigt för farmaceutiska användningsområden. Dock utvinnes olja ur andra arter för framställning av isolat. Man brukar då klassificera oljan efter huvudbeståndsdel: *felladren-*, *limonen-* eller *piperitenonolja*. Den vanliga eukalyptusoljan benämns enligt detta mönster som *cineololja*. Den årliga produktionen av olja är ungefär 3000 ton med Kina som största producent.

Traditionell användning

Eukalyptusolja och eukalyptustinktur har traditionellt använts för att lindra förkylningssymptom som hosta, feber och halsvärk. Oljan är vanlig i halspastiller. Detta användningsområde har gett *E. globulus* den svenska beteckningen *feberträd*. Oljan används även som kylande omslag på insektsbett och lättare brännskador.

Hälsovarningar

Oljor med högt innehåll av terpenener bör användas med viss försiktighet. Giftigheten hos ren eukalyptusolja är omstridd. Hos småbarn finns rapporter där 5 ml olja som svaldes av misstag gett allvarliga förgiftningssymptom. Cineol är ett starkt substrat för leverenzymen vilket kan förbättra leverns funktion och därigenom minska vissa läkemedels effekt.

Eukalyptus i hemmet

Doften är fokuserande, uppiggande och passar i förkylningstider.